

De kerken en het kleine detail

Een vijftal kleine verhalen over bijzondere details in de Bussumse kerken.

In neobyzantijnse stijl

door Eric de Ruijter

De Koepelkerk aan de Brinklaan is een katholieke kerk in een heel eigen stijl. Eind 19e eeuw was de neogotiek populair voor de R.K. nieuwbouw. Bekend zijn de ontwerpen van P.J.H. Cuypers, die voor Bussum en Hilversum een Vituskerk ontwierp. Zijn zoon Joseph Cuypers werkte in eerste instantie in dienst van zijn vader in dezelfde traditie. Begin 20ste eeuw ging hij voor zichzelf werken en ontwikkelde hij meer een eigen stijl. Al bij het ontwerpen van de St. Bavo in Haarlem komen de eerste byzantijnse

elementen te voorschijn. Vanaf 1920 wordt deze Grieks-orthodoxe invloed nog meer uitgesproken door de samenwerking met zijn zoon Pierre jr.. Zij bouwen samen een koepelkerk in Dongen en vlak daarna die in Bussum. Naast de centrale koepel getuigen de blauwe ramen en de vele mozaïeken van de neobyzantijnse stijl. Boven de ingang is de icoon te zien van OL Vrouw van de Eeuwigdurende Bijstand.

Een tweedehands orgel

door Eric de Ruijter

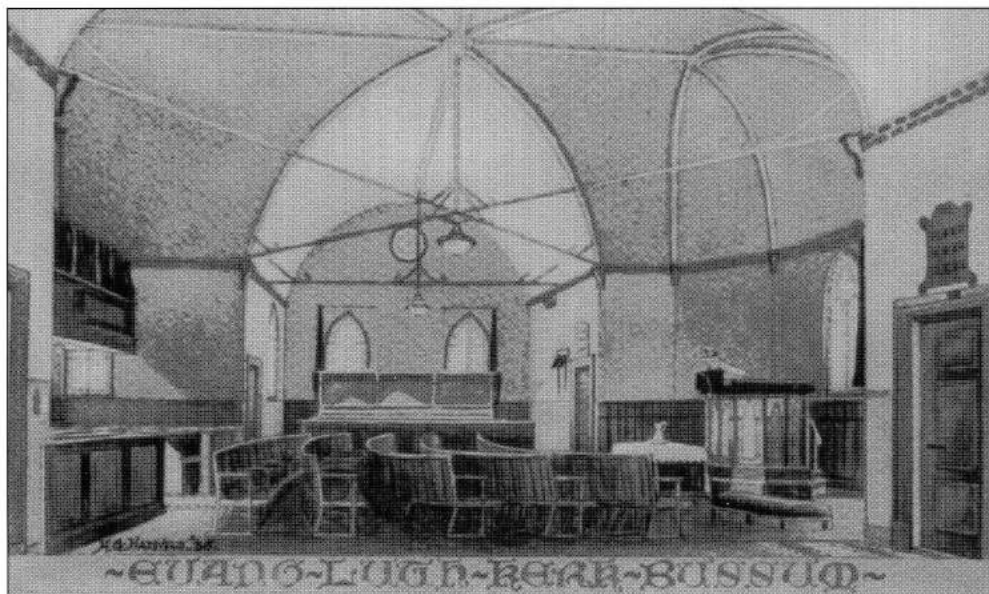
De architect van de Wilhelminakerk, Tjeerd Kuipers, was een bekend ontwerper van Gereformeerde kerken. Hij probeerde ook steeds het interieur zorgvuldig in stijl te houden van de geest van Abraham Kuyper. Voor de Wilhelminakerk ontwierp hij in 1925 ook het orgel, dat boven de kansel kwam te hangen. Het instrument, bestaande uit houten en metalen pijpen, werd gebouwd bij Valckx en Van Kouteren te Rotterdam.

Toen het orgel aan vernieuwing toe was bleek het onderhoud te omvangrijk en te duur. De Vredekerk die toevallig net uit gebruik genomen was had haar Flentrop orgel beschikbaar. In 1996 werd het 'tweedehands orgel' geïnstalleerd in de Wilhelminakerk. Omdat het formaat echter niet afgestemd was op de oude plek, moest het noodgedwongen op het balkon voor een gebrandschilderd raam geplaatst worden.

In het teken van de zwaan

door Eric de Ruijter

Zie rechts raam zwaan

Als de Lutherse gemeente zich begin 20ste eeuw in Bussum ontwikkelt moet er ook een nieuw Luthers kerkgebouw komen. Het symbool van de Lutherse kerken in Nederland is de zwaan. Dat voert terug naar de woorden van hervormer Johannes Hus op de brandstapel. Die zou gezegd hebben dat er nu een gans (Tsjechisch: Hus) verbrand wordt maar dat er een zwaan zal herrijzen. Luther werd geacht de zwaan te zijn. De nieuwe kerk kreeg in 1903 als

geschenk van Mw. Insinger een glas-in-loodraam van een zwaan, dat achter de preekstoel in de apsis geplaatst werd. Toen in 1931 de kerk verbouwd werd om meer ruimte te bieden, werd de apsis afgebroken en de kerk op die plaats verlengd. Het raam kwam in gereduceerde vorm in de consistorie terecht. Toch is de zwaan ook van buiten nog te herkennen. Op de spits van het dak staat een koperen bol met een koperen zwaan erboven op.

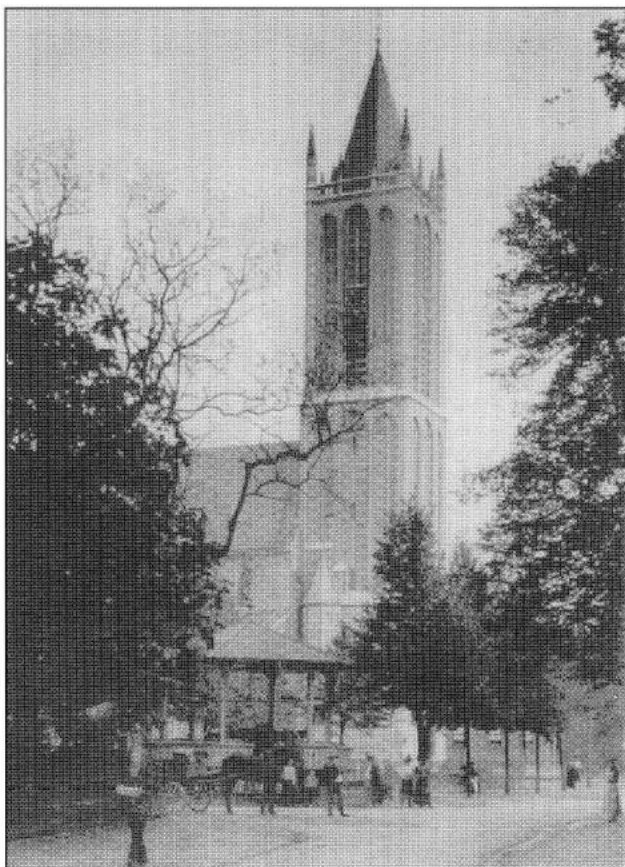
U wilt iemand feliciteren of bedanken?
Cadeau-tip: geef een jaargang Contactblad HKBussum.

Administratie- en redactieadres HKBussum
Huizerweg 54, 1402 AD Bussum.
E-mail: hst.kring.bussum@planet.nl

De toren(tjes) van de Vituskerk

door Lars Wieringa

De St. Vituskerk, nog zonder kerktoeren, werd in 1884 in gebruik genomen. De oude Waterstaatskerk, die nog steeds voor de nieuwe kerk stond kon eindelijk afgebroken, behalve dan het achterste deel, De oude pastorie, welke werd opgenomen in de bouw van de pastorie bij de nieuwe kerk. Aan de voorkant – aan de Brinklaanzijde – kwam nu plaats voor de toren. De architect van de toren was de zoon van architect Pierre Cuypers, Joseph Cuypers, die zich onder andere liet inspireren door de kerktoeren van

Eemnes. In 1896 was de toren gereed en de kerk dus compleet. Op de foto is de St. Vituskerk te zien rond 1900. Op de vier hoeken van de toren staan nog de pinakels, zoals Jos Cuypers die in het ontwerp had opgenomen. In 1909 werden ze verwijderd uit angst dat ze er tijdens een storm af zouden waaien. Nadat de kerk eind jaren negentig een nieuwe bestemming kreeg, namelijk die van appartementencomplex, is de kerk en toren ook van buiten grondig gerestaureerd. Pinakels zijn er echter niet op geplaatst.

Kerkgebouw Doopsgezinde Gemeente Wladimirlaan 10

door Dorothea van Iterson

Op 23 februari 1923 is door de Kerkeraad de eerste hoeksteen van het huis der Doopsgezinde Gemeente gelegd. Op de hoeksteen (rechts van de ingang) staat geschreven: Één is Uw meester en gij zijt allen broeders, Math 23. De architect is de heer C.J. Kruisweg, die ook het NPB gebouw en de vroegere bibliotheek aan de Gen. de la Reylaan (nu apotheek) gebouwd heeft. De kerk ligt onopvallend midden in een villawijk.

Het gebouw is mooi door zijn eenvoud. Het metselwerk is interessant. Via een sfeervol entree komt men in de kerkruimte. Daarin valt direct de interessante constructie van muren en plafond op. Door de met zorg uitgekozen kleurstelling krijgen de mooie details nog extra aandacht. Naast het preekgestoelte zijn vier kleine glas-inloodramen geplaatst. Deze zijn werkelijk schitterend van kleur en krijgen alle aandacht.

